

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2026 m. rugpjūčio 31 d. Nr. 21RE-963

(AG-778/07-2026)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Eglės Bilevičiūtės (Komisijos posėdžio pirmininkė ir pranešėja), Danutės Kulikauskienės ir Žydrūno Plytniko

viešame Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo pareiškėjos viešosios įstaigos „Tėvynės konduktoriai“ 2026-07-08 skundą (užregistruotą Komisijoje Nr. AG-778) dėl atsakovės Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos neveikimo, t. y. atsakymo į pareiškėjos 2026-06-10 paklausimą nepateikimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėja skunde prašo Komisijos įpareigoti Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministeriją (toliau – Ministerija) per Komisijos nustatytą terminą išnagrinėti pareiškėjos 2026-06-10 paklausimą Nr. TK-P-2026-06-10-115-DS (toliau – ir Paklausimas) ir pateikti pareiškėjai atsakymą įstatymų numatyta tvarka.

Pareiškėja skunde paaiškino, kad yra viešosios informacijos rengėja. Veiklos pobūdį patvirtina Juridinių asmenų registro išrašas. Pareiškėja, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymu, elektroniniu paštu 2026-06-10 pateikė Ministerijai žiniasklaidos Paklausimą. Paklausimo tema – „Dėl viceministrės giminystės ryšio su kontrabandos byloje sulaikytu VSAT pareigūnu“. Paklausime buvo prašoma pateikti informaciją, susijusią su viešai paskelbtu vidaus reikalų viceministrės (duomenys neskelbtini) galimu giminystės ryšiu su kontrabandos byloje sulaikytu Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnu, taip pat su ministro viešai pareikšta pozicija, kad viceministrei priekaištų neturima. Paklausime buvo aiškiai nurodyta, kad kreipiasi juridinis asmuo – VšĮ „Tėvynės konduktoriai“, veikiantis kaip viešosios informacijos rengėjas ir (ar) skleidėjas, o paklausimas teikiamas redakcijos vardu, rengiant publikaciją viešojo intereso tema. Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 6 straipsnio 4 dalis nustato, kad valstybės ir savivaldybių institucijos bei įstaigos privalo pateikti informaciją viešosios informacijos rengėjams ir (ar) skleidėjams ne vėliau kaip per vieną darbo dieną, o jeigu informacijai parengti reikia kaupti papildomus duomenis – ne vėliau kaip per savaitę. Atsisakius teikti informaciją, apie atsisakymą turi būti pranešta raštu, nurodant teisės aktuose numatytas atsisakymo priežastis ir teisinį pagrindą.

Skundo dalykas – atsakovo neveikimas, t. y. atsakymo pagal paklausimo turinį ir (ar) rašytinio pranešimo apie atsisakymą teikti informaciją nepateikimas per Visuomenės informavimo įstatyme nustatytus terminus. Iki šio skundo pateikimo dienos pareiškėjas negavo iš atsakovo nei atsakymo pagal paklausimo turinį, nei rašytinio pranešimo apie atsisakymą teikti informaciją, nurodant teisės aktuose numatytas atsisakymo priežastis ir teisinį pagrindą. Pareiškėjas yra viešosios informacijos rengėjas, todėl jam taikytinos Visuomenės informavimo įstatymo nuostatos dėl informacijos teikimo viešosios informacijos rengėjams ir žurnalistams. Atsakovas, gavęs pareiškėjo paklausimą, turėjo pareigą pateikti atsakymą per Visuomenės informavimo įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nustatytus terminus arba, atsisakydamas teikti informaciją, raštu nurodyti atsisakymo priežastis ir teisinį

pagrindą. Atsakovas to nepadarė. Todėl pareiškėjos paklausimas iki šiol nėra išnagrinėtas teisės aktų nustatyta tvarka.

Atsakovė Ministerija atsiliepime nurodė, kad iš dalies sutinka su pareiškėjos skundu. Į pareiškėjos skunde minimą užklausą buvo neatsakyta dėl tuo metu neįprastai didelio užplūdusio informacijos srauto (el. laiškų kiekio) ir kitų kasdienių bei neatidėliotinų skyriaus funkcijų (pranešimų žiniasklaidai rengimo, įstaigos socialinių tinklų administravimo ir viešųjų pirkimų organizavimo) vykdymo. Minėtu laikotarpiu Ministerijos Strateginės komunikacijos skyriaus vedėjo ir skyriaus darbuotojų dėmesys buvo nukreiptas į didelės krizės, susijusios su Registrų centro duomenų nutekiniu, suvaldymą ir kitas politikos ir saugumo regione aktualijas. Užklausa buvo rezervuota į mažiau prioritetinių darbų sąrašą ir vėliau dėl žmogiškos klaidos pamiršta bei neperduota kitiems skyriaus darbuotojams, skyriaus vedėjui kiek vėliau išėjus tėvystės atostogų (nuo 2026-06-24). Dėl to apgailestauja, pateiktą Ministerijos atsakymą, tačiau šiuo metu jis jau yra netekęs aktualumo ir pageidaujamo adresato subjektiškumo. Reikalavimo nebegali įvykdyti faktiškai. Pateikti informaciją, atsakančią į užklauskos klausimus, galėtų tik patys (duomenys neskelbtini) ir (duomenys neskelbtini), bet ne dabartinė Ministerija. Viešai žinoma, kad jie nebėra Ministerijos dalimi. Ministerija negali jų teirautis, nes jie neturi pareigos teikti paaiškinimų. Mano, kad pareiškėjas neatsakymo į užklausą priežastis žinos iš šio atsiliepimo ir Komisijos sprendimo, todėl papildomai jo informuoti nebūtina. Pareiškėjo pateiktą susirašinėjimą pripažįsta, kitos medžiagos neturi.

Pareiškėja dėl atsakovės atsiliepimo paaiškino (2026-07-20 paaiškinimas užregistruotas Komisijoje Nr. 20R-2503), kad atsakovė atsiliepime pripažino, jog pareiškėjos 2026-06-10 Paklausimas nebuvo išnagrinėtas ir atsakymas nebuvo pateiktas. Atsakovės nurodytas darbo krūvis, darbuotojų užimtumas ir žmogiška klaida nepanaikina įstatyme nustatytos pareigos atsakyti. Aplinkybė, kad buvęs ministras ir viceministrė nebedirba Ministerijoje, nereiškia, kad atsakymas tapo neįmanomas. Paklausimas buvo pateiktas institucijai ir apėmė jos turėtą informaciją bei joje atliktus veiksmus. Atsakovė turi atsakyti pagal turimus duomenis, o jų neturėdama – tai aiškiai nurodyti. Atsiliepimas Komisijai nepakeičia atsakymo pareiškėjai pagal paklausimo turinį. Pareiškėja palaiko skundo reikalavimą ir prašo jį tenkinti.

Skundas tenkintinas

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėja 2026-06-10 el. laišku „Dėl viceministrės giminystės ryšio su kontrabandos byloje sulaikytu VSAT pareigūnu“ registracijos Nr. TK-P-2026-06-10-115-DS kreipėsi į Ministeriją. Paklausime nurodė, kad redakcija rengia publikaciją apie 2026 m. gegužės 19–21 d. vykdytą teisėsaugos operaciją dėl cigarečių kontrabandos meteorologiniais balionais, kurios metu, kaip viešai skelbta, buvo sulaikyti 27 asmenys, tarp jų 13 policijos ir Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnų. Viešojoje erdvėje taip pat paskelbta, kad vienas iš sulaikytų Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnų siejamas giminystės ryšiu su vidaus reikalų viceministre (duomenys neskelbtini). Prašoma informacija yra susijusi su viešuoju interesu, tarnybų skaidrumu, politinio pasitikėjimo pareigūnų atsakomybe ir visuomenės pasitikėjimu Ministerijai pavaldžia sistema. Redakcijos vertinimu, prašomi duomenys yra Ministerijos turimi administraciniai duomenys, kurių nereikia papildomai rinkti iš kitų subjektų, todėl prašo atsakyti per Visuomenės informavimo įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nustatytą vienos darbo dienos terminą. Jeigu į kurį nors klausimą būtų atsisakyta atsakyti, prašo raštu informuoti redakciją apie atsisakymą teikti informaciją, nurodant teisės aktuose numatytas atsisakymo priežastis ir teisinį pagrindą. Pareiškėjos el. laiške išdėstyti konkretūs klausimai. Pažymėta, kad šiuo paklausimu kreipiasi ne fizinis asmuo, o juridinis asmuo – VšĮ „Tėvynės konduktoriai“, veikianti kaip viešosios informacijos rengėjas ir (ar) skleidėjas, registruotas Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinėje sistemoje (VIRIS). Paklausimas teikiamas redakcijos vardu, rengiant publikaciją viešojo intereso tema, todėl prašo jį nagrinėti kaip viešosios informacijos rengėjo paklausimą, o ne kaip fizinio asmens kreipimąsi. Primena, kad, remiantis Visuomenės informavimo įstatymo 6 straipsnio nuostatomis, valstybės ir savivaldybių institucijos bei įstaigos privalo teikti viešąją informaciją viešosios informacijos

rengėjams ir žurnalistams: informacija, kurią rengiant nereikia kaupti papildomų duomenų, turi būti pateikiama ne vėliau kaip per vieną darbo dieną, o ta, kurios rengimui būtina kaupti papildomus duomenis, – ne vėliau kaip per septynias dienas. Atsisakius teikti viešąją informaciją, institucija kitą darbo dieną privalo raštu nurodyti atsisakymo priežastis.

Iš pareiškėjos skundo matyti, kad pareiškėja skundžia atsakovės neveikimą, t. y. atsakymo nepateikimą pareiškėjai į 2026-06-10 Paklausimą. Atsakovė atsiliepime sutinka, kad atsakymas pareiškėjai nebuvo pateiktas.

Komisija pažymi, kad iš Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinėje sistemoje (toliau – ir VIRSIS) viešai skelbiamos informacijos (interneto svetainės adresas <https://www.virsis.lt/paieska>) matyti, kad pareiškėja yra įrašyta į VIRSIS kaip viešosios informacijos rengėjas ir (ar) skleidėjas (VIRS).

Visuomenės informavimo įstatymo (suvestinė redakcija nuo 2026-05-16 iki 2026-06-29) 6 straipsnyje reglamentuota, kad informacija, kurią rengiant nereikia kaupti papildomų duomenų, viešosios informacijos rengėjams ir (ar) skleidėjams, žurnalistams pateikiama ne vėliau kaip per vieną darbo dieną, o informacija, kurią rengiant reikia kaupti papildomus duomenis, – ne vėliau kaip per savaitę (4 dalis), valstybės ir savivaldybių institucijos bei įstaigos, kitos biudžetinės įstaigos, atsisakiusios teikti viešąją informaciją viešosios informacijos rengėjui, ne vėliau kaip kitą darbo dieną turi raštu pranešti rengėjui apie atsisakymo suteikti informaciją priežastis (5 dalis).

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) (suvestinė redakcija nuo 2026-05-01 iki 2026-06-30) 7 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad visi viešojo administravimo subjektai teikia asmenims įstatymų nustatytą viešojo administravimo subjekto turimą informaciją (1 punktas). VAI 11 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles.

Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 (toliau – Taisyklės) (suvestinė redakcija nuo 2022-09-03) 35 punkte nurodyta, kad prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją, 45 punkte nurodyta, kad į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAI 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.1 papunktis); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualiu klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.2 papunktis); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAI 13 straipsnyje nustatyta tvarka (45.3 papunktis); į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (45.4 papunktis).

Atsižvelgus į nurodytą teisinį reglamentavimą ir aplinkybę, jog pareiškėjai yra suteiktas viešosios informacijos rengėjo ir (ar) skleidėjo statusas, darytina išvada, kad Ministerija, kaip biudžetinė įstaiga, pagal kompetenciją turi pareigą pateikti pareiškėjai atsakymą į 2026-06-10 Paklausimą. Pažymėtina, kad ši pareiga išlieka nepaisant atsakovės atsiliepime pateiktos informacijos turinio. Todėl pareiškėjos skundas tenkinamas, atsakovė yra įpareigojama pateikti pareiškėjai atsakymą į pareiškėjos 2026-06-10 Paklausimą.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 4 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjos viešosios įstaigos „Tėvynės konduktoriai“ 2026-07-08 skundą tenkinti.

Įpareigoti atsakovę Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministeriją išnagrinėti pareiškėjos 2026-06-10 paklausimą Nr. TK-P-2026-06-10-115-DS ir pateikti pareiškėjai teisės aktų reikalavimus atitinkanti atsakymą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Eglė Bilevičiūtė

Komisijos nariai

Danutė Kulikauskienė

Žydrūnas Plytnikas